

In conclusion, the use of interactive tools in computer science classes has a huge number of advantages, ranging from improving understanding of complex topics and developing programming skills to stimulating creativity and critical thinking. This makes the learning process more dynamic, motivating, and effective.

Thus, interactive teaching tools in computer science classes are a powerful tool for implementing a competency-based approach. Their use allows for more effective learning, develops skills of cooperation, independence, and reflection, and creates conditions for differentiation and inclusivity in education.

References

1. Hrabova A. V., Skaskiv H. M. Interaktyvni metody navchannia u formuvanni tsyfrovyykh kompetentnosti. *Suchasni tsyfrovi tekhnolohii ta innovatsiini metodyky navchannia: dosvid, tendentsii, perspektyvy* : materialy XIII Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi internet-konferentsii (Ternopil, 5 kvitnia 2024 r.). Ternopil: TNPU im. V. Hnatiuka, 2024. P. 109–112.

2. Kalinina L. M., Burduhova N. A. Interaktyvni navchalni zastosunki dlia pidvyshchennia efektyvnosti dystantsiinoho navchannia. *Metodychnyi poradnyk*. Kherson: Vyshche profesiine uchylyshche №2, 2025. S. 12–20.

3. Kozyr M. V. Zastosuvannia tekhnolohii interaktyvnoho navchannia v osvitnomu protsesi zakladiv vyshchoi osvity. *Naukovyi visnyk*. 2021. No. 78. P. 212–218.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ У СИСТЕМІ ВУЗІВСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Андрійчук Іванна Петрівна

кандидат психологічних наук, завідувач кафедри психології розвитку та консультування
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
ivanna_andriychuk@tnpu.edu.ua

Андрійчук Соломія Юрївна

здобувачка першого рівня вищої освіти, спеціальність Середня освіта, (Англійська мова та зарубіжна література)
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
solomia2005y@gmail.com

Сучасні виклики суспільного розвитку вимагають від системи вищої освіти підготовки фахівців, здатних до ефективної комунікації, емоційної врівноваженості, толерантності та гнучкості мислення. В умовах глобалізації, війни, цифровізації та зростання рівня емоційного навантаження у професійній діяльності особливої значущості набуває розвиток емоційного інтелекту як складової професійної компетентності. Емоційний інтелект сприяє підвищенню якості міжособистісної взаємодії, здатності до емпатії, саморегуляції, ефективного вирішення конфліктів і професійного саморозвитку. Саме здатність усвідомлювати, розуміти та регулювати власні емоції, а також адекватно реагувати на емоційні стани інших визначає рівень професійної компетентності в багатьох галузях діяльності.

Мета дослідження – проаналізувати особливості застосування інноваційних технологій розвитку емоційного інтелекту у процесі професійної підготовки здобувачів вищої освіти.

Розвиток емоційного інтелекту у здобувачів вищої освіти є комплексним процесом, що передбачає поєднання когнітивних, емоційних і поведінкових

компонентів навчання. Традиційні форми роботи (лекції, семінари) сьогодні трансформуються у інтерактивні моделі навчання, орієнтовані на суб'єктну активність студента. Сучасна освітня практика характеризується активним пошуком інноваційних шляхів розвитку особистості майбутнього фахівця. Джерельна база з проблеми освітніх інновацій представлена різноманітними науковими підходами (В. Андрущенко, І. Єрмаков, О. Савченко, І. Підласий та ін.), які, попри відмінності у теоретичних засадах, об'єднує спільне розуміння ролі здобувача освіти як активного суб'єкта навчальної діяльності та життєтворчості. Саме така суб'єктна позиція забезпечує гармонійний і всебічний розвиток особистості, що виходить за межі простого засвоєння знань, умінь і навичок (Г. Балл, В. Кремень, О. Пометун).

У цьому контексті інноваційні технології навчання розглядаються як ефективний інструмент підтримки особистісного зростання студента, який сприяє не лише набуттю професійних компетентностей, а й формуванню здатності до самопізнання, саморегуляції та самореалізації у процесі пізнавальної діяльності (Н. Ничкало, О. Пехота, Л. Лук'янова). Ефективність таких технологій полягає у створенні освітнього середовища, орієнтованого на діалог, партнерську взаємодію та емоційну безпеку здобувача освіти (К. Роджерс, Г. Олпорт).

Як показав аналіз літератури, серед найбільш ефективних інноваційних технологій розвитку емоційного інтелекту можна виокремити: тренінгові технології (емоційно-комунікативні тренінги, тренінги самопізнання, соціально-психологічні тренінги); коучингові практики, спрямовані на розвиток саморефлексії, усвідомлення власних емоційних станів та цілей; арттерапевтичні методи (музикотерапія, кольоротерапія, метафоричні асоціативні карти), що стимулюють емоційне вираження та внутрішній баланс; гейміфікацію та цифрові платформи (симуляції, інтерактивні сценарії, емоційні чат-боти) як засіб розвитку емпатії та командної взаємодії.

Ефективність цих технологій забезпечується створенням емоційно безпечного освітнього середовища, де викладач виступає фасилітатором і партнером навчального процесу. Важливою умовою є інтеграція інноваційних технологій у зміст фахових дисциплін, що дозволяє не лише розвивати професійні навички, а й формувати емоційно зрілу, соціально компетентну особистість. У роки студентства, здобувачу стає все цікавіше саморозвиватися, намагатися краще розуміти себе та знаходити спільну мову з оточуючими. Нерозуміння та незнання своїх емоцій призводить лише до негативних наслідків, у той час, коли добре розвинутий емоційний інтелект допомагає студентові не вигоріти у складних життєвих ситуаціях.

У своєму дослідженні Е. Носенко та Н. Коврига розглядали інтелект як частину виявлення внутрішнього світу особистості. Вони вважали, що інтелект є мірою розумності ставлення людини до світу, до інших і до себе як до суб'єкта життєдіяльності. Він має внутрішні (диспозиційні) та зовнішні елементи, які відповідають за стресозахисну та адаптивну функцію цієї основної особистісної властивості [1, с. 40]. Внутрішньоособистісний емоційний інтелект дозволяє людині самоорганізовуватися в діяльності, розвивати певні навички та навчатися упорядковувати своє навколишнє середовище. З іншого боку, міжособистісний

емоційний інтелект означає здатність співпрацювати, взаємодіяти та підтримувати позитивні стосунки з іншими людьми.

Емоційний інтелект є важливою складовою розвитку особистості. Його визначають як групу ментальних здібностей, які допомагають усвідомлювати і розуміти власні емоції, здатність використовувати їх для вирішення завдань, пов'язаних з мотивацією та стосунками. Сучасна парадигма вищої освіти передбачає перехід від репродуктивних форм навчання до інноваційних моделей, у центрі яких – особистість студента як суб'єкта пізнання, саморозвитку та професійного становлення. Це вимагає від викладача нових педагогічних стратегій, спрямованих на розвиток творчого потенціалу, емоційного інтелекту та здатності майбутнього фахівця до критичного мислення і самостійного прийняття рішень.

Підвищення рівня емоційного інтелекту є життєво важливим, але йому приділяється недостатньо уваги. Можливість розвитку емоційного інтелекту в студентському віці розглядається з точки зору співвідношення зовнішніх умов (середовище, діяльність, процес навчання) і внутрішніх чинників (емоційні властивості та здібності) [3]. Підвищити рівень свого емоційного інтелекту цілком можливо, проте не за допомогою традиційних програм навчання, спрямованих на ту частину мозку, яка керує нашими раціональними ідеями. Психолого-педагогічні прийоми, методи, технології цілеспрямованого формування складових досліджуваного феномена, важливо впроваджувати в освітній процес, оскільки емоційна неосвіченість може призвести до міжособистісних конфліктів, стресогенних ситуацій, які деструктивно впливатимуть на особистісну та професійну сфери діяльності майбутнього фахівця [2].

Студентській молоді буває важко адаптуватися до нових умов. Переїзд з одного міста в інше, самостійне планування життя, адаптація до нового колективу, правил внутрішнього розпорядку, нових викладачів і адміністрації, а також нових вимог до навчання та відпочинку – усе це нові виклики. Далі відбувається зміна статусу в закладі освіти, наприклад, статус старшокурсника, студентського лідера і т. д. Усім відомо, що в процесі навчання та професійного становлення відбуваються кризи та помітні зміни.

Із даними труднощами допоможе впоратися психологічна служба університету, яка є вагомою частиною закладу вищої освіти. Її фахівці допомагають не лише студентам, а й викладачам та іншим дотичним до навчального процесу людям. Основною метою роботи психологічної служби закладів освіти є підвищення ефективності навчально-виховного процесу за допомогою практичної психології та соціальної педагогіки, а також захист психічного здоров'я всіх, хто в ньому бере участь: студентів, викладачів і персоналу. Саме використання тренінгових технологій, коучингових практик та арттерапевтичних методів сприяють підвищенню розвитку компонентів емоційного інтелекту, а саме: емоційної обізнаності, управління своїми та чужими емоціями, самомотивації та емпатії.

Інноваційні технології розвитку емоційного інтелекту є важливим чинником підвищення ефективності підготовки сучасного фахівця. Вони сприяють формуванню здатності до саморегуляції, співпереживання, конструктивного вирішення конфліктів і професійної адаптивності. Перспективним напрямом

подальших досліджень є розроблення комплексних моделей і програм розвитку емоційного інтелекту студентів із використанням цифрових, тренінгових і коучингових технологій.

Список використаних джерел

1. Буркало Н. І. Психологічні особливості емоційного інтелекту. *Psychological journal*, 2019. Vol. 5. № 7. С. 34–49.
2. Клименко А. О. Шляхи розвитку емоційного інтелекту учасників освітнього процесу. *International scientific e-journal ЛОГОΣ. ONLINE*, 2020. № 15. С. 9.
3. Лящ О. П. Методичні рекомендації щодо розвитку емоційного інтелекту в юнацькому віці. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України Серія психологічні науки*, 2019. Т. 15. № 4. С. 147–164.

ІНТЕРАКТИВНІ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ТРИГОНОМЕТРИЧНИХ ЗАЛЕЖНОСТЕЙ У ФІЗИЦІ

Антонюк Оксана Володимирівна

здобувач другого рівня вищої освіти, спеціальність Середня освіта(Математика)
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
antonykoksana14@gmail.com

Хохлова Лариса Григорівна

кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри математики та методики її навчання
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
larysa_khokhlova@ukr.net

Вивчення фізичних явищ потребує глибокого розуміння математичних моделей, зокрема тригонометричних функцій, які описують коливальні, хвильові та періодичні процеси. Ці функції забезпечують зв'язок абстрактних математичних понять із практичними фізичними явищами. Інтерактивні візуалізації дозволяють студентам спостерігати зміни параметрів системи та аналізувати закономірності у реальному часі. Використання цифрових моделей сприяє розвитку аналітичного та просторового мислення, а також формує практичні навички.

Серед основних методів застосовують графічне моделювання, анімації, віртуальні лабораторії, мультимедійні ресурси, симуляції у GeoGebra, доповнену реальність та інтерактивні відеоуроки [1, с. 48]. Кожен метод сприяє більш глибокому розумінню математичних залежностей та фізичних закономірностей. Анімації та віртуальні лабораторії забезпечують наочність і безпечність експериментів [4, с. 72]. Таблиця 1 узагальнює основні інтерактивні методи математичного моделювання у фізиці.

Таблиця 1

Методи інтерактивної візуалізації математичних залежностей

Метод	Приклади застосування
Графічне моделювання	Візуалізація синуса та косинуса, гармонічних коливань
Віртуальні лабораторії	Моделювання маятника, пружинної системи
Анімації	Гармонічні коливання, обертальні рухи
Мультимедіа	Презентації функцій та фізичних процесів
GeoGebra/Симуляції	Динамічне дослідження параметрів функцій